A°. 1853. N°. 66.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 Maart.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 13 Maart.

De feestdag van gisteren is allezins naar wensch, en zonder eenig verwarring of onheil, doorgebragt. De vreugde heeft tot laat in den nacht aangehouden. Z. M. de Keizer heeft den burgemeester bij zich ontboden, ten einde hem zijne tevredenheid te betuigen over de allerwegen geheerscht hebbende orde. Onder de illuminatien heeft men inzonderheid opgemerkt de prachtige verlichting van het hôtel van den britschen ambassadeur, den graaf *van Westmoreland.*

— De beraadslagingen over een nieuw intevoeren beurs-reglement zijn afgeloopen, en men ziet nu eerlang de uitvaardiging van eene verordening op dat stuk te gemoet. Naar men verneemt, zal daarbij een onderscheid worden gemaakt tusschen eigenlijk gezegde beurs-zaken, of het drijven van handel ter beurze, en beurs-speculatien, en zal aan de bepalingen deswegens met gestrengheid de hand worden gehouden. — Ook zullen de personen worden aangewezen, die de beurs mogen bezoeken, en de zoodanige, aan welke dit niet veroorloofd zal zijn.

— De graaf *van Chambord*, of de dusgenaamde fransche pretendent, wordt eerlang weder op het kasteel van Frohsdorf verwacht. Men zegt, dat ook de Hertog *van Nemours* aldaar te verwachten is, en dat een dergelijk bezoek wel denkelijk door een reis des graven naar Engeland zal worden gevolgd. Indien dit een en ander mogt worden bevestigd, zoude het gerucht, dat er uitzigt bestaat op eene bevrediging en eene overeenkomst tusschen de beide takken van het Stamhuis der *Bourbons*, als niet geheel ongegrond kunnen worden aangemerkt.

FRANKFORT, 15 Maart.

Door den rijn-hessischen gemagtigde bij de Bondsvergadering is wel het voorstel gedaan, dat men zich ook van die zijde tot de britsche Regering zoude wenden, om van dezelve maatregelen te verlangen tegen het voortdurend verblijf van staatkundige uitgewekenen, maar is over dit voorstel nog niet beraadslaagd, vermits men, om op goeden grond te dien aanzien te werk te kunnen gaan, eerst de officiële bescheiden, nopens den oorsprong van het oproer te Milaan, uit Weenen wil afwachten. Voor dien tijd zullen zich echter de vier groote mogendheden wel onderling hebben beraden, ten einde gemeenschappelijke vertoogen bij het Bewind van Engeland in te dienen, om ten minste de uitzetting van de voornaamste en meest gevaarlijk voorkomende uitgewekenen te erlangen.

VAN DEN RIJN, 16 Maart.

Uit Turin wordt gemeld, dat, op last der Regering, tot den 10den toe veertig vreemdelingen, meest staatkundige uitgewekenen, waren gevangengenomen, ter zake van de wijze, op welke zij in zamenspanning zijn betrokken, welke aanleiding heeft gegeven tot het oproer van Milaan. Men heeft in de Kamer der Gedeputeerden de piemontesche bewindslieden ter verantwoording willen roepen, ter zake van dit bedrijf; maar van die zijde is dadelijk verklaard, dat men in het bezit was van de deugdelijkste bewijzen voor de schuld der aangehouden personen.

Uit Nizza wordt gemeld, dat de britsche oorlogsvloot in de Middellandsche-zee, welke thans voor Malta vereenigd is, gedeeltelijk aan de genuesche kust en in de golf van Spezzia wordt verwacht.

PARIJS, 15 Maart.

Van eene gewoonlijk goed onderrigte zijde wordt gemeld, dat ook de generaal *de Saint-Priest* behoort te worden genoemd onder de personen, tot welke door den graaf *de Chambord* dezer dagen brieven en schriftelijke verklaringen zijn gezonden. De graaf heeft het klaarblijkelijk noodig geoordeeld, om zijne aanhangers eenige bemoedigende woorden toetevoegen, nadat eenige legitimistische dagbladschrijvers en correspondenten van buitenlandsche nieuwspapieren, op last der keizerlijke Regering, in hechtenis waren genomen. In den brief aan den generaal *de Saint-Priest* geeft de graaf *de Chambord* te kennen, dat hij met leedwezen had vernomen, dat velen voor de goede zaak hadden geleden, en hij niets vuriger verlangde dan gelijkelijk met zijne vrienden en aanhangers te deelen in de gemeenschappelijke gevaren. De generaal *de Saint-Priest* is bepaaldelijk door den graaf gelast geworden om al de Legitimisten, die in moeijelijkheden zijn gewikkeld in het belang van het oudste Stamhuis, dank te zeggen voor hunne trouw en zelf-opoffering.

Zoo als men weet, bevinden zich nog altijd twee legitimistische schrijvers, de heeren *Virmaitre* en *de Coëtlogon*, in verzekerde bewaring. De genoemde personen hebben te vergeefs verlangd om onder borgtogt te worden ontslagen. Thans wordt verzekerd, dat bij hen is gevonden het ontwerp eener dagblad-onderneming, waarin zij als bezoldigde agenten van den graaf *de Chambord* betrokken zouden zijn. De heer *de Rovigo*, die onlangs onder borgtogt op vrije voeten is gesteld, is dezer dagen weder voor den regter-van-instructie gehoord geworden, wegens deelneming aan geheime genootschappen, het houden van oproerige gesprekken, en wat des meer zij.

— Gisteren hebben HH. MM. de voorstelling bijgewoond van het zangspel *Moïse* in de groote Opera. Hoe de ontvangst van de zijde van het aanwezige publiek is geweest, wordt niet bepaaldelijk gemeld. — Meer en meer schijnen, na het huwelijk des Keizers, de spaansche modes en gebruiken in de hoogere maatschappelijke kringen in zwang te komen. Men zegt, dat weldra in eene der zoogenaamde hippodrome's alhier ter stede ook stieren-gevechten zullen worden gehouden, zoo als dat in Spanje plaats heeft. Men is nogal benieuwd, te vernemen, of de Regering hare toestemming zal willen verleenen tot een zoo bloedig schouwspel.

— Reeds is medegedeeld, dat de heer *Louis Veuillot*, de hoofdbestuurder van het clericale dagblad *l'Univers*, overtuigd schijnt te zijn, dat hij door het Hof van Rome zal worden ondersteund tegenover den aartsbisschop van Parijs en de verdere voorstanders der regten en vrijheden van de gallicaansche Kerk. De brief, welke door den heer *Veuillot* aan zijne mede-arbeiders aan het dagblad *l'Univers* is gerigt en in dat dagblad ter algemeene bekendheid gebragt, is in menig opzigt belangrijk, doch vooral ook, wegens den daarin doorstralenden geest van schijnbare ondergeschiktheid aan het gezag van den aartsbisschop van Parijs. De heer *Veuillot* hecht in allen deele zijn zegel aan de wijze, waarop de overige redacteuren van het genoemde dagblad zich gedurende zijne afwezigheid hebben gedragen.

Uit de verklaring van den heer *Veuillot* blijkt verder bepaaldelijk, dat hij zijne handelwijs heeft onderworpen aan de beslissing van den Paus, en de bekrachtiging of afkeuring afwacht van het ongunstige oordeel, 't welk door den aartsbisschop van Parijs over het dagblad *l'Univers* is geveld. De heer *Veuillot* verlangt niet alleen, dat het kerkelijke opperhoofd zal beslissen tusschen hem en den aartsbisschop, maar zich ook zal verklaren omtrent *al* de beginselen, welke door de gezamenlijke schrijvers van het genoemde dagblad worden beleden, en hen als 't ware zal magtigen, om uit Parijs de geheele katholieke wereld, zoowel in Frankrijk als in 't buitenland, voortelichten.

De heer *Veuillot* verheft zich op de bij uitnemendheid voorkomende wijze, waarop hij door den Paus is ontvangen geworden, en acht zich verpligt ter kennis van het algemeen te brengen, dat hem, als een bijzonder blijk van gunst en toegenegenheid, de Communie door den hoogsten kerkvoogd eigenhandig is toegediend geworden. Het ontbreekt inmiddels hier ter stede niet aan personen, die overtuigd zijn, dat al deze en dergelijke blijken van welwillendheid nog niets ter zake afdoen, en de Paus moeijelijk zal overgaan om den aartsbisschop van Parijs en zoovele andere hooge prelaten in 't ongelijk te stellen, ten behoeve van een leek, die, wel is waar, groote diensten aan de Kerk kan hebben bewezen, doch ook meermalen blijken heeft gegeven van eene harstogtelijkheid, waardoor hij de belangen der Kerk aanmerkelijk heeft benadeeld. Van die zijde wordt het voorbeeld aangehaald van den ultramontaantschen geestelijke *de Lamennais*, die eenmaal in het door hem bestuurde dagblad *l'Avenir* mede krachtdadig te veld is getrokken voor de onfeilbaarheid van het kerkelijk opperhoofd *Gregorius XVI*; door hetzelve te Rome met de meeste voorkomendheid is bejegend, doch niettemin veroordeeld, zelfs nog voor dat hij te Parijs was teruggekomen.

Verder wordt aangemerkt, dat de ultramontaansche partij hier te lande met groote zwarigheden te kampen zal hebben. Onder de hooggeplaatste staatslieden, die zich zeer aankanten tegen den toenemenden invloed dier partij, wordt de voorzitter van den Staatsraad, de heer *Baroche*, genoemd, welke welligt niet ten onregte van het beginsel uitgaat, dat de prelaten, voorstanders der gallicaansche regten en vrijheden, over het algemeen van eene zeer gematigde denkwijze zijn, en een krachtig verbond daarstellen tegenover eene partij, die niets vuriger verlangt, dan om 's Lands hooge Regering als een werktuig in hare handen te gebruiken.

De voorwaarden, op welke de Paus zal overgaan om herwaarts te komen ter kerkelijke bevestiging van den Keizer, zijn en blijven steeds het onderwerp der gesprekken. Men heeft gewaagd van eene wijziging der bepalingen op het huwelijk, in dier voege, dat het kerkelijke huwelijk het sluiten der burgerlijke echtvereeniging steeds zou moeten voorafgaan. Eene zoodanige wijziging kan echter niet worden ingevoerd, dan met goedvinden van de Wetgevende Magt, en het ontbreekt uit dien hoofde niet aan personen, die van meening zijn, dat men geenszins al te veel geloof moet hechten aan de omtrent dit onderwerp in omloop zijnde geruchten,

— Den 7den Maart zijn in een geheim Consistorie te Rome door den Paus 8 nieuwe kardinalen benoemd, onder welke zich de aartsbisschop van Tours bevindt. Het collegie van kardinalen telt thans 70 leden en is voltallig. De door den Paus in de geheime Vergadering uitgesprokene redevoering is nog niet bekend. Naar luid van door het dagblad *l'Univers* medegedeelde berigten uit Rome van 4 Maart, zou de Paus gewagen van het herstel der katholieke hierarchie in Nederland, alwaar een aartsbisschop en vijf bisschoppen zouden worden gevestigd.

— Bij gelegenheid van de beraadslaging over de drukpers-aangelegenheden in den spaanschen Senaat, was door den minister *Llorente*, namens het Kabinet, medegedeeld, dat eerlang eene wetsvoordragt tot regeling van dat belangrijke onderwerp zou worden ingediend.

LONDEN, 15 Maart ('s avonds).

De brieven, met de oost-indische landpost aangebragt, behelzen berigten uit China van 28 Januarij: uit Calcutta van 5 en uit Bombay van 12 Febr., uit Sydney van 28 Dec. en uit Adelaïde van 10 Januarij. Ten aanzien van het gebeurde in Ava wordt thans gemeld, dat de Koning geenszins was gevlugt, maar door zijnen schoonbroeder, zijnen eersten minister, was vermoord, en dat deze laatste zich daarop van het hoog gezag had meester gemaakt, ten nadeele van een der bloedverwanten van den overleden Vorst, aan welken dit van regtswege toekwam. In andere berigten wordt het gebeurde eenigzins verschillend voorgedragen: — wordt wel melding gemaakt van 's Konings dood, maar geenszins van den gepleegden moord, doch met bijvoeging, dat zijn schoonbroeder wel had gepoogd, zich meester te maken van het bestuur, maar tegenstand had gevonden en gevangen was gezet. Het was niet bekend, of de oorlog in dat oord zou moeten worden voortgezet, dan of men, op bij de britsche Regering aannemelijke voorwaarden, tot een vergelijk zou kunnen geraken.

Te Rangoon liep het gerucht, dat de generaal *Steel*, bij een aanval op eene vijandelijke verschansing, was afgeslagen, doch scheen dit gerucht weinig of geen geloof te verdienen. Een togt te water tegen eene rooverbende, die het land onveilig maakte, was echter bepaaldelijk en met eenig verlies mislukt, en zoude door een tweeden worden gevolgd, en wel met zoodanige middelen, dat men geenszins voor eene nieuwe teleurstelling beducht behoefde te zijn.

De berigten uit China behelzen niets belangrijks. In den handel was het stil, en het geld was schaarsch.

De brieven uit Australie schijnen daarin overeentekomen, dat de gouddelving nog gunstiger uitkomsten opleverde, dan immer te voren. Naar luid dezer berigten, kan het aantal lieden, die zich met dit bedrijf bezig houden, op 100,000 worden geschat, en de gemiddelde opbrengst van hunnen arbeid, wekelijks, op een once (engelsch gewigt) voor elken persoon.

— De dag van vrijdag 18 Maart is bepaald voor de derde lezing van de bill, bij welke aan de belijders van de israelitische eeredienst de uitoefening der burgerschapsregten wordt verleend.

LONDEN, 16 Maart.

De beraadslaging der Parlements-Huizen heeft gisteren weinig belangrijks opgeleverd.

— De *Times* verklaart heden, dat het dezer dagen door andere bladen medegedeelde berigt van eene zamenkomst eener deputatie van de vreemde uitgewekenen met den minister van Buitenl. Zaken, geheel verzonnen is

BRUSSEL, 16 Maart.

De wet, waarbij aan den Hertog *van Braband*, den vermoedelijken erfgenaam van de Kroon, een jaargeld van 200,000 fr. wordt toegelegd, is door de Kamer der Gedeputeerden genoegzaam met eenparigheid van stemmen aangenomen. Alleen de heer *Jacques* heeft er zich tegen verklaard, en wel op grond, dat, vermits aan den Koning een jaarlijksch inkomen van staatswege was verzekerd, aan Z. M. tevens de zorg was opgedragen, om in het onderhoud van de leden van zijn geslacht te voorzien.

De wet, waarbij het verbod van uitvoer van sommige voorwerpen wordt opgeheven, en voor andere deze uitvoer, onder betaling van zekere regten, wordt veroorloofd, heeft, met de tweede lezing, waartoe almede bijna met eenparigheid van stemmen is besloten, wat de Kamer der Gedeputeerden betreft, haar beslag erlangd. De heer *Ortts* heeft zich aan de medestemming onttrokken, op grond, dat de verordening wel eene verbetering van het handels-stelsel oplevert, maar dat er toch nog eene belemmering van uitvoer in wordt gevonden, waartoe hij niet kan medewerken, omdat hij dezelve beschouwt als eene algemeene inbreuk op den eigendom, ten gerijve van eenige weinige bijzondere personen.

'SGRAVENHAGE, 17 Maart.

Bij besluit van 16 Maart heeft Z. M. benoemd: tot plaats. comm. 1ste kl. te Maastricht den koll. baron *v. Boecop* van het 5de reg. inf.; tot comm. van de 4de brig. inf. en prov. comm. van Gelderland, Utrecht en Overijssel den koll. *Oudemans* van het 6de reg.; — bij het reg. gren. en jag. tot majoor den kapitein *Stass*; — tot koll. en comm. van het 1ste reg. inf. den luit. koll. *Pisuisse* van het 5de reg.: tot majoor den kap. *Ver-Burg* van het 7de reg.; tot 1ste luits. de 2de luit. *Schuurman* en *Lambert*, — bij het 3de reg. tot luit. koll. den majoor *Coenegracht* van de gren.; tot 1ste luits. de 2de luit. *Finckensieper* en *Swemer*, van het 2de reg.; — bij het 4de reg. tot comm. den luit. koll. *van Hoeij*; tot luit. koll. den maj. *Frantzman* van het 8ste; tot kapit. den 1sten luit. *Souman* van het 3de; — bij het 5de reg. tot comm. den luit. koll. *de Bock* van het 3de; tot luit. koll. den maj. *Scheltus* van de gren.; tot maj. den kapit. *IJske* van het 8ste; — bij het 6de reg. tot koll. comm. den luit. koll. *v. Mulken* van het inst. batt.; tot kap. den 1sten luit. *Eechout* van het werf-depôt; — bij het 7de reg. tot 1sten luit. den 2den luit. *Schilham* van het instr. batt.; — bij het 8ste reg. tot majoor den kap. *Gussenk'lo* van de gren.: tot kapiteins de 1ste luits. *Hardy* van het 1ste reg. en *Rodeman*; — bij het instructie-batt. tot maj. comm. den kapit. *Engelbregt*; — bij het alg. depôt van discipline tot luit. koll. den maj. *Pfeiffer*.

Bij datzelfde besluit zijn verplaatst: bij het reg. gren. en jag. de majoor *de Moulin* van hdt 5de; de kapits. *Knapp* van het 7de, en *Just de la Paisières* van het 6de; de 2de luit. *de Meer* van het kol. werf-depôt.

Op pensioen zijn gesteld de kolls. *Wilhelmie*, *Buchner* en *Croes*, respect. plaats.-comm. te Maastricht en kolls. van het 1ste en 4de reg. inf.

— Bij kon. besluit van 15 Maart is het kantoor der dir. bel. en acc. te Herveld ingetrokken en vereenigd met dat van Valburg, op den voet van één kantoor, onder voortdurend beheer van den ontvanger *H. Borcheld* aldaar.

— Z. Exc. de buitengewone gezant van Oostenrijk bij het nederl. Hof, baron *v. Doblhoff*, heeft, ter zake van de gelukkige herstelling van Z. M. den Keizer, een groot

diner gegeven, hetwelk door de leden van het corps diplomatique en vele andere genoodigden werd bijgewoond.

— Men verzekert, dat bij het door den minister van Justitie intedienen ontwerp op de organisatie van de regterlijke magt is aangenomen de instelling van twee geregtshoven, te vestigen in Amsterdam en in Arnhem, met behoud van den Hoogen Raad, als Hof van Cassatie in 's Gravenhage.

HAARLEM, 17 Maart.

Uit den inhoud van de Javasche Couranten tot den 29sten Januarij ll. blijkt nog, dat voor de op Java te houden tentoonstelling van de voortbrengselen der nijverheid ontwerpen zijn gevraagd van een tot dat einde interigten gebouw. Van vijf ingezonden ontwerpen is de keuze gevallen op dat van den heer *Deeleman*, die zich ook met het bestuur over den aanbouw daarvan zal belasten. Hetzelve zal, bij eene lengte van 260 voeten, eene breedte beslaan van 212, met het front naar de citadel.

Bij Pekalongang zijn aan wal gekomen en van daar naar Tagal opgezonden eenige personen, die voorgaven, te behooren tot de bemanning van eene praauw, welke, in eene windvlaag, in volle zee was omgeslagen. Daar het vermoeden bestond, dat dit geenszins met de waarheid overeenkomstig was, zijn die lieden naauwkeurig ondervraagd, en zijn zij tot de bekentenis gekomen, dat zij deel hadden uitgemaakt van de bemanning van een engelsch koopvaardijschip, genaamd *Berenice*, kapt. *Cuddy*, met thee uit eene chinesche haven naar Sydney bestemd: — dat op den 2den December twee inlandsche matrozen, na reeds te voren onaangenaamheden met den kapitein te hebben gehad, tegen dien gezagvoerder zijn opgestaan; denzelven, benevens den engelschen stuurman, en een Christen-amboines, *Anthony* genaamd, met behulp van nog andere schepelingen, hebben doodgeslagen, en daarna des kapiteins huisvrouw, welke zich mede aan boord bevond, met messen-steken hebben om hals gebragt. Twee dagen na dien moord hebben de boosdoeners het schip, op de kust van Java, in brand gestoken en zich met de sloep naar den wal begeven. Al deze lieden zijn, ten getale van tien, in verzekerde bewaring gesteld. Daar echter de bemanning, zoo zij verzekerden, vijftien inlandsche matrozen heeft geteld, schenen destijds al de schuldigen geenszins in handen der Justitie geraakt te zijn. In de nabijheid van de plaats, op welke het schip verbrand is, zijn kisten thee, met het merk van hetzelve, drijvende gevonden.

Ter voltooijing van het bassin in de nieuwe marine-inrigting van Soerabaija, is een tweede groote stoombaggermolen in werking gebragt, van eene kracht van dertig paarden, en heeft deze allezins aan het doel beantwoord. Om later het vaarwater op de vereischte diepte te houden, zal één dergelijk werktuig voldoende zijn, en kunnen de beide voorhanden zijnde werktuigen, bij afwisseling, daartoe worden gebezigd.

Bij beschikking van den gouverneur-generaal van 26 Januarij, is openbaar bekendgemaakt, dat Z. E. door den minister van Kolonien gemagtigd is geworden, om uitvoering te geven aan een besluit van Z. M. den Koning, van den 31sten October ll., bij 't welk wordt bepaald, dat aan Nederlanders, in Nederland of in Neerlandsch-Indie gevestigd, en die ten genoege van den gouverneur-generaal bewijzen de middelen daartoe te bezitten, verlof zal kunnen worden verleend voor den aanleg van spoorwegen in Neerlandsch-Indie, nadat, bij een daartoe interigten onderzoek, zal zijn gebleken, dat de aanleg ter verlangder plaatse nuttig en uitvoerlijk is. De voorwaarden zullen door Z. E. met de concessionarissen worden geregeld en de overeenkomst zal met dien bewindsman worden gesloten. Het onderzoek geschiedt ten koste van de concessionarissen, onder toezigt van het bestuur, en tot den aanleg mogen alleen vrije werklieden worden gebruikt.

Gedurende het geheele jaar 1852 is de zuivere opbrengst van de in- en uitgaande regten op Java en Madura geweest *f* 6,015,249: — dat is *f* 946,721 meer dan in 1850, en *f* 461,553 minder dan in 1851.

In de berigten, nopens de bijzonderheden, betreffende de uitwerking van de aardbeving en de waterberoering op Banda, komt voor, dat op dat eiland geen huis is overgebleven, 't welk geene herstelling behoeft, en dat de geledene schade zeer aanzienlijk moet worden geacht. — De bevelvoerende kapitein *Piper* geeft loffelijke getuigenis van de manschap der bezetting, waarvan niemand is vermist, en bij welke eene betamelijke orde schijnt te zijn gehandhaafd.

Volgens berigt van den bevelhebber van Zr. Ms. brik *de Haai*, den luitenant ter zee *v. Römer*, welk vaartuig voor Banda ten anker lag, moet de beweging der zee, ten gevolge der water-beweging, in de daad schrikbarend zijn geweest. De brik heeft geene schade geleden, vermits men tijdig de ketting heeft kunnen steken tot op 90 vademen, om te verhoeden, dat het vaartuig, door het eensklaps afloopen van het water, aan den grond geraakte. De groote sloep, die aan den wal was, en bij de afloop van de zee op het drooge was geraakt, is, door de met geweld terugkeerende golf, over de borstwering in de gracht van het fort geworpen, nadat zij door de roeijers, die tot lijfsbehoud de vlugt hadden genomen, was verlaten. Van de 65 ter reede liggende praauwen, welke door de afwisselende water-beroering al dadelijk door elkander werden gesmeten, is denkelijk een tiental verongelukt, of verbrijzeld, en men rekende het aantal der schepelingen, die bij dit onheil zijn omgekomen, op zestig of daaromtrent.

HAARLEM, 17 Maart.

Volgens telegrafische berigten, luidt de aanspraak van den nieuw benoemden Voorzitter der Vereenigde Staten bevredigend ten aanzien van het buitenland, en heeft hij verklaard, de bestaande verordeningen, betreffende den slavenstand, te zullen handhaven.

Gisteren avond (16 Maart) is in de hier gevestigde Gymnastie-school, in tegenwoordigheid van een groot aantal genoodigden, eene algemeene les gegeven, welke meer bepaaldelijk ten doel had om de leer-methode van den onderwijzer, den heer *C. Euler*, voor degenen, die daarmede nog niet, of onvolledig bekend waren aanschouwelijk te maken. Onder de leiding van dien meester hebben een vijftigtal zijner leerlingen van onderscheiden leeftijd, en daaronder ook eenige kweekelingen van de Rijks-kweekschool voor Schoolonderwijzers, een aantal gymnastische oefeningen, van de meer eenvoudige en gemakkelijke opklimmende tot de meer moeijelijke, volbragt, en daarbij bewijzen van veel vlugheid en krachts-ontwikkeling gegeven, die te meer opmerkelijk waren, als men bedacht, dat de lessen op deze school, die den 15den November j. l. geopend werden, nog slechts weinige maanden geduurd hebben. De onderwijzer deed bij verscheidene van die verrigtingen opmerken, hoe zij in 't bijzonder strekten tot oefening en versterking van deze of gene gewrichten en spieren, en met elkander in een gepast verband gebragt werden. Wij meenen ons niet te bedriegen, wanneer wij berigten, dat deze voorstelling algemeen, ten minste aan degenen die daarvan geene ijdele kunstenmakerij verwacht hadden, bij uitnemendheid voldaan heeft, en, terwijl zij een nieuw blijk van de doeltreffende leerwijze van den heer *Euler* opleverde, allezins gestrekt heeft om de zeer goede inrigting der Haarlemsche Gymnastie-school meer en meer bekend te maken. — Onder de talrijke aanwezigen behoorden ook de Staatsraad Commissaris des Konings in deze provincie, de burgemeester en de wethouders dezer stad.

Vooral gepast en doeltreffend is de thans gegevene voorstelling te achten na de uitgaaf van het werkje van den heer *Euler* over „*de Gymnastiek en hare invoering in Nederland*", 't welk dezer dagen (bij den boekhandelaar *J. J. van Brederode*, te dezer stede) in 't licht verschenen is. Daarin plaatst de schrijver, die sedert een aantal jaren zich aan het onderwijs in de Gymnastie gewijd heeft, het nut van hare geregelde beoefening, naar wetenschappelijke methode en onder goede leiding, in een helder licht, en toont hij ook aan wat tot zoodanige beoefening behoort. Dit werkje, oorspronkelijk in 't Hoogduitsch geschreven, is voorts door belangrijke opmerkingen en eene narede van den vertaler verrijkt. Wij twijfelen er niet aan, of het zal velen welkom zijn in den tegenwoordigen tijd, waarin ook hier te lande gaandeweg aan de Gymnastie de plaats ingeruimd wordt, welke zij bij de opvoeding van het aankomende geslacht behoort te bekleeden. Van de door den schrijver aangeprezene leerwijze zag men bij de praktische voorstelling, die nu in de School gegeven werd, eene proeve, en daarbij bleken hare goede uitkomsten.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 *Maart* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld.	2½	pct.	65 11/16	¾	—
„ „	3	„	77¾	13/16	77¾
„ „	4	„	96 13/16	⅞	—
Amortisatie-Syndicaat	3½	„	95⅛	—	—
Handelmaatschappij	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. „ „	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	„	—	—	—
„	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	„	108¾	—	—
„ „ 1828/1829	5	„	107⅛	—	—
Certificat. „ 1831/1833	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	92⅞	—	—
„ bij Stieglitz	4	„	92¼	—	—
„ „ „ N.	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	„	—	—	—
Certific. van „	6	„	73⅝	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	163¼	—	—
Obligatiën	4	pct.	87½	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	24 13/16	24⅞	24 13/16
„	3	„	49⅛	5/16	—
„ Binnenl.	3	„	44⅛	¼	—
Amortisable			6	—	—
Bew. Coupon			8 1/16	⅛	8⅛
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
„ „ „	4	„	—	—	—
„ Metalliek	5	„	82½	⅝	—
„ „ N.	5	„	93½	9/16	
„ „	2½	„	42 5/16	½	
BELGIE,	2½	„	—	—	—
Rothschild,	2½	„	53 3/16	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	99⅞	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	„	41 1/16	3/16	—
„	4	„	39	1/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¼	„	39	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	22 7/16	⅝	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	26	¼	26
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actiën.			4 15/16	5	4 15/16

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105. Weldadigheid 4 pc. 89⅞. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 102 Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 93½ à 9/16. Denemarken olb. Londen 5 pc. 104¼. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 7⅛ à 7/16. Columbia Equador 4⅜ à 7/16. Venezuela obl. uitgest. 16⅝ à ¾. Grenada obl. uitgest. 11 9/16 à ⅝. Louisiana 5 pc. 101. Onbep. Mexico 25 3/16 à ½. Originele Amer. Bank. 4½ à 9/16. De 4½ Brazilie 95⅞. De 4½ Peru 88¾. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden prijshoudende. — Belgische onveranderd; spaansche aangeboden; coup. bewijzen flaauw; portugesche en russische prijshoudende; oostenr. nieuwe metall. iets minder vast; Mexicanen nagenoeg als gisteren; Grieken, met zeer levendigen handel, hooger.

WEENEN, 16 Maart. De 5 pc. metall. 94¾; zilver 8¼.

FRANKFORT, 15 Maart. De 5 pc. metall. 86⅜. Spanje 1 pc. 25.

LONDEN, 16 Maart. De 3 pc. gecons. resc. 100⅛ à ¼. Mexico 26⅛ à ½. Spanje 1 pc. 24¼ à ⅜. Grieken 8½ à 9.

PARIJS, 16 Maart. De 3 pc. renten 80 fr. 75; 4½ pc. 104 fr. 10. Spanje 3 pc. binn. 43¾.

ANTWERPEN, 16 Maart. Belgie 2½ pc. 56¼. Spanje 1 pc. 24⅜.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 15 Maart. De aanvoer van granen was heden nog zeer gering. *Tarwe* 125 p. r. n. Ommel. *f* 7,75; 127 p. dito *f* 7,80. *Rogge* 120 p. *f* 5,90. *Boekweit* prijsh.; 118 p. gr. zand *f* 6,50; 116 p. veen *f* 6. *Garst* prijsh.; 99 p. winter *f* 4,90; 107 à 110 p. knobbe *f* 4,90 à *f* 5,20. *Paardenboonen* *f* 5,65 à *f* 6. *Gort* grove *f* 8,25 à *f* 8,60; parel *f* 11,25 à *f* 14. *Koolzaad* *f* 11,25.

SNEEK, 15 Maart. *Boter* *f* 41.

DELFT, 17 Maart. *Boter* *f* 43 à *f* 46.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 Maart. Den 16den dezer in Texel binnengekomen: *Jonge Antje*, van 't Veer, *Jonge Sippe*, van Kempema, de stoomb. *Magnet*, alle 3 van Londen; en uitgezeild: *Wave*, Cumming, Londen. Wind o.

Den 16den dezer in Helvoet binnengekomen: *Admiraal van Kinsbergen*, Glazener, Batavia, l. v. Brouwershaven; en uitgezeild: de stoomb. *Earl of Auckland*, *Rainbow* en *Attwood*, alle 3 naar Londen; *Camerton*, Hull; *Cameleon*, van Wijhe, Liverpool.

Den 5den Jan. te Batavia binnengekomen: *Castor*, Lange, Amsterdam; 8 dito *Johannes Marinus*, van Delft Jr., Bremen; 11 dito *Catharina*, Calander, St. George d'Elmina; 15 dito *Hongkong*, van der Putte; 17 dito *Eugenie*, Bargman; 18 dito *Ridderkerk*, Noltee, alle 3 van Rotterdam; 19 dito *Azia*, Abrahamsz Jr.; 22 dito *Urania*, Teylaar, beiden van Amsterdam; *Ambarawa*, Buykes, Liverpool; 25 dito *Louisa Prinses der Nederlanden*, Lion, *H. Willebrordus*; Lommersen en *Jacobus Martinus*, Gagestein, alle 3 van Schiedam, *Albatros*, Haasnoot, Amsterdam; *Gertrude*, Lourens, *Hollands Trouw*, Kreije en *Samarang*, Immink, alle 3 van Rotterdam; 26 dito *Christiaan Huygens*, Ihlower, golf van Persie; en uitgezeild: 7 Jan. *Dalbriada*, Scott, 8 dito *Julie Claire*, de Wijn, beiden naar Amsterdam; 13 dito *Constantia*, Kaleshoek; 15 dito *Vertrouwen*, Pott, beiden naar Rotterdam; 22 dito *Stad Amsterdam*, Stokvliet, Amsterdam; 23 dito *Otto*, Flens Jz., Rotterdam.

Den 31sten Dec. te Sourabaija binnengekomen: *Salatiga*, Besier, Rotterdam; en uitgezeild: 15 Jan. *Margaretha Johanna*, Schou, Amst.

Den 11den Dec. van Banjoewangie uitgezeild: *Willem en Carel*, de Meester; 18 dito *Wilhelmina Lucia*, Carst en *Elisabeth & Antoinette*, Besier, alle drie naar Amsterdam; *Schelde*, van Duin, Rotterdam; 23 dito *Dorothea*, Visser; 25 dito *Regina*, Gersen, beiden naar Amsterdam; *Menado*, Schaap en *Koophandel*, Dupain, beiden naar Rotterdam; 26 dito *Bato*, Broeksmit, Dordrecht; *Nova Zembla*, Schaap, Rotterdam; 27 dito *Mentor*, Zeylstra; 29 dito *Java*, Tuk en *Gelderland*, van Oosteroom, alle drie naar Amsterdam; 1 Jan. *Zwaluw*, van Wulven, Middelburg; 4 dito *Waterloo*, van Epen, Amsterdam; 8 dito *Emma*, Stover, Nederland; 10 dito *Vrouw Johanna*, van der Hoeven, Rotterdam.

Den 14den Jan. van Panaroekan uitgezeild: *Jacoba Helena*, Pfeil, Amsterdam; 18 dito *Delft*, Maller, Middelburg.

Den 23sten Dec. van Patjitan uitgezeild: *Pauline*, Post, Middelburg.

Den 18den Dec. van Passarouang uitgezeild: *Delta*, Kunst, Amsterdam; 25 dito *Cortgene*, Scott, Rotterdam; 10 Jan. *Doctrina & Amicitia*, Wijnands, Amsterdam; *Edouard*, de Winter, Rotterdam; 14 dito *Generaal Baron van Geen*, Rotgans, Amsterdam; 17 dito *Broedertrouw*, Hordijk, Dordrecht; *Zeeland*, de Winter, Amst.

Den 20sten Jan. van Tjilatjap uitgezeild: *Jacoba Cornelia*, Lodewijks, Rotterdam.

BATAVIA, 29 Jan. Het schip *Amstel*, kapt. Rademaker, van Sourabaija naar Amsterdam, is 13 dito aldaar uit zee teruggekomen, hebbende benoorden Madura gestoten, moet lossen om te repareren.

219de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

16de Lijst. N°. 15552, een prijs van *f* 1000, en eene premie van *f* 30.000.

*** WAARDE LANDGENOOTEN!

Het menschelijk gevoel en medelijden dringt ons om uwen bijstand over het ongelukkig lot van een aantal deerniswaardigen in te roepen, die deels door den honger als geraamten waggelend gaan, deels met hunne talrijke huisgezinnen aan den oever der ellende staan, doordien hun tuigaadje zich in zulk een slechten staat bevind, dat zij daarmede hun zuur stukje brood niet kunnen winnen, ja velen zelfs, geen kruimeltje brood hebben om aan boord mede te nemen, zoo dat er spoedige hulp vereischt wordt. Mogt onze hoop op uwe bekende milddadigheid niet teleurgesteld worden. In het bijzonder, edele en teedergevoelige Nederlandsche Vrouwen! vestigt een groot getal afgeleefde Weduwen op uw medelijdend gevoel hare hoop. Mondbehoeften en kleedingstukken, van welken aard, zullen hoogst welkom zijn.

Namens den kerkeraad der Hervormde Gemeente:

Urk, J. P. v. HALL, Predt.
10 *Maart* 1853. A. KEUTER, Diaken.
L. KRAMER, Ouderling.

De uitgevers van dit blad zijn bereid mede de liefdegiften te ontvangen.

*** Een hoogst noodlottig ongeval heeft dezer dagen in onze stad een' nijveren doch behoeftigen handwerksman getroffen, en plotseling aan de zijnen ontrukt. Hij was de verzorger van zeven kinderen en van eene vrouw, welke van het gezigt beroofd, alzoo zelve hulpbehoevend en buiten staat is iets van eenig belang te verdienen. Ellende en droefheid zijn dus het deel der arme blinde moeder en van haar talrijk gezin. De ondergeteekenden hebben gemeend aan dit treffend geval langs dezen weg eene meer algemeene bekendheid te moeten geven en bedoelde ongelukkigen aan de liefdadigheid hunner landgenooten aan te bevelen; terwijl zij zich gaarne bereid verklaren, om hetgeen men hen voor dit huisgezin mogt willen toezenden, in ontvang te nemen en aan zijne bestemming te bezorgen.

Sneek, 11 *Maart* 1853.

ANDREAE Pz., Regter in de Arr. Regtbank.
D. A. DE GROOT, Predt.
H. REPELAER VAN DRIEL.
J. H. DE SITTER, Regter in de Arr. Regtbank.

P U B L I C A T I E.

DE STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS IN DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND.

Gelet op het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie van den 24sten Februarij 1853, n°. 48, houdende bepaling van de sluiting der jagt op Waterwild en der Visscherij.

Gelet op art. 11 der wet van 6 Maart 1852, tot regeling der Jagt en Visscherij (Staatsblad n°. 47.)

Brengt bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Heeren Gedeputeerde Staten in de provincie Noord-Holland bepaald is:

I. *a.* dat de jagt op *Ganzen* en *Eenden* zal gesloten zijn met den 22sten Maart aanstaande, als wanneer ook het kooijen niet meer zal mogen worden uitgeoefend.

b. dat de jagt op *Watersnippen* en ander *Waterwild* zal gesloten zijn met den 14den April aanstaande.

c. dat de uitoefening van het weispel van *Kwartelen* zal kunnen geschieden van 1 Mei tot 15 Julij dezes jaars, bij welk jagtbedrijf alleen gebruik zal mogen worden gemaakt van *steekgarens*, *sprei-* en *vliegnetten*.

d. dat het tirasseren (slepen) van Kwartels is verboden.

II. dat de Visscherij zal gesloten zijn van 1 April tot 15 Mei dezes jaars, met uitzondering van het visschen op Aal en Paling met aalkorven en palingfuiken.

En op dat niemand eenige onwetendheid hiervan zoude kunnen voorwenden, zal deze alomme worden gepubliceerd en geaffigeerd, alwaar zulks in deze provincie te doen gebruikelijk is.

Haarlem, den 10*den Maart* 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
V A N E W IJ C K.

*** Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven: dat DE GEMEENTERAAD van DORDRECHT besloten heeft, aan het op den tweeden Maandag van Augustus aanstaande in werking te brengen GYMNASIUM, de volgende Onderwijzers te benoemen:

Een Rector } voor het Grieksch, Latijn enz.
„ Conrector }
„ Leeraar voor de Wiskundige Wetenschappen enz.
„ „ „ „ Nederd. Taal, Letterkunde en Geschiedenis enz.
„ „ „ „ Fransche Taal, enz.
„ „ „ „ Engelsche „ „
„ „ „ „ Hoogduitsche „ „

dat de ondergeteekende dienvolgens allen, die verlangen in eene dier betrekkingen (niet als Rector, die reeds benoemd is) geplaatst te worden, uitnoodigt zich, *vóór* den 10den April aanstaande, *in persoon* aan te melden, *en*, vrachtvrij, aan zijn adres, per brief van hun verlangen kennis te geven, met overlegging der noodige bewijsstukken, en opgave der vakken waarin zij in staat en bereid zijn onderwijs te geven.

Tot inlichting dient:

Dat de Conrector den graad van Doctor in de letteren moet bezitten:

Dat deze en de leeraars in de Wisk., Wetensch. enz., en in de Nederd. Taal en Geschiedenis enz., elk hoogstens 36 uren, en die in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen enz., elk hoogstens 28 uren, in de week, onderwijs moeten geven:

Dat de jaarlijksche tractementen, zonder eenige verdere toelage, zijn geregeld als volgt:

De Conrector *f* 1600. De Leeraars in de Wisk., We-

tensch. en in de Nederd. Taal enz., elk ƒ 1400, en die in het Fransch, Engelsch, Hoogduitsch enz., elk ƒ 1000:

Dat het geven van bijzondere lessen, met eenige beperking in het belang van het Gymnasium, geoorloofd is;

Dat onderwijs zal gegeven worden: in de Grieksche, Latijnsche, Hebreeuwsche, Nederduitsche, Fransche, Engelsche, Hoogduitsche, Noordsche en Italiaansche talen in de Wiskundige wetenschappen; in de oude, nieuwe en Vaderlandsche Geschiedenis, Aardrijkskunde, Natuur- en Scheikunde, beginselen der Staatshuishoudkunde, in de Handels-wetenschappen en in het regtlijnig teekenen.

De Burgemeester van Dordrecht,
J. S. LOTSY.

, Bevallen van een' ZOON *H. A. J. SWAVING*, geliefde Echtgenoote van
Mr. H. J. CARSTEN.
HOOGEVEEN, den 13den Maart 1853.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *T. SIJBOUTS*, geliefde Echtgenoote van
ALKMAAR, 13 Maart 1853. Mr. P. A. DE LANGE.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *A. H. DE BEIJER — SIX*.
RENKUM, den 14den Maart 1853.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *H. J. M. A. VAN OORDT*, geliefde Echtgenoot van
J. C. FOCKE. M.D.
AMSTERDAM, den 14den Maart 1853.

, Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *J. A. BOON*, geliefde Echtgenoot van
VEENDAM, 15 Maart 1853. G. J. WEYLAND.

, Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON Jonkvrouwe *F. C. E. MEIJER*, geb. *VAN DE WALL*, geliefde Echtgenoote van
Jonkhr. F. A. MEIJER,
2de Luit. der Kav., aan de Kon. Akademie voor Zee- en Landmagt.
BREDA, 16 Maart 1853.

, Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *G. HONDIUS*, geliefde Echtgenoote van
ZAANDAM, 16 Maart 1853. B. VAN SANTE.
Eenige kennisgeving.

, Op den negenden Maart 1853, overleed te AMSTERDAM, in den gezegenden ouderdom van 76 jaren de Hoog Wel-Geb. Vrouwe BREGHJE AGATHA ALEWIJN, Douairière Mr. *P. A.* Baron *van Boetzelaer*, eerder Weduwe Mr. *A. P. van Notten*.

, Heden overleed in den ouderdom van 17½ jaar, WILHELMINE BERNARDINE, geliefde jongste Dochter van
E. E. CLARISSE,
BENNEKOM, 11 Maart 1853. Wed. *W. Macquelyn*.
Eenige kennisgeving aan Familie en bekenden.

, Heden ontsliep in den ouderdom van ruim 79 jaren, Mr. PIETER RUTGER FEITH, Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van *Overijssel*, na eene Echtverbindtenis van 56 jaren, geliefde Echtgenoot van
ZWOLLE, den 12den Maart 1853. A. M. TEN DALL, Wed. Mr. *P. R. Feith*.

, Heden overleed alhier de Wel-Edele Heer HERMAN WILHELM HAMILTON of SILVERTON-HILL, in den ouderdom van ruim 50 jaren.
ROTTERDAM, 12 Maart 1853.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed alhier mijn beminde Schoonbroeder, de Wel Edele Heer JOHANN THOMAS HÖTER, Kostschoolhouder te Groningen, nalatende eene Dochter van 14 jaren. J. SANDER.
GRONINGEN, 14 Maart 1853.
Eenige kennisgeving.

, Na een kort doch smartelijk lijden, overleed heden in den ouderdom van bijna 38 jaren, mijn waardige Echtgenoot DIRK KOOYMAN, diep betreurd door mij en mijne beide Kinderen.
Wed. D. KOOYMAN geb. LENDERING.
ZUTPHEN, 14 Maart 1853.

, Heden overleed, na korte, maar hevige ongesteldheid, ons jongste Kind, FREDERICA WILHELMINA, slechts 5 maanden oud.
D. Pz. KNUTTEL.
OEGSTGEEST, 14 Maart 1853.
E. C. KNUTTEL, FABIUS.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 58 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer GERARDUS CORNELIS JOHANNES TIELENIUS KRUYTHOFF, Griffier bij de Arrondissements-Regtbank te Tiel.
TIEL, den 15den Maart 1853. D. M. J. DIJCKMEESTER, Wed. *Kruythoff*.

, Mijn geliefde Echtgenoot F. J. C. LYHER, med. Doctor, overleed heden op het onverwachts aan de gevolgen eener slijmberoerte, in den ouderdom van bijna zijftig jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.
AMSTERDAM, 15 Maart 1853. Wed. C. F. LYHER, geb. VAN WASSENAAR DANKQUART.

, De nagelatene Betrekkingen van Wijlen den Heer *J. H. Gunning*, betuigen bij dezen hunnen dank, voor de betoonde Deelneming bij 't afsterven van hunnen Vader en Behuwd Vader.
Uit aller naam,
HAARLEM, 16 Maart 1853. G. F. GUNNING.

, De Ondergeteekende betuigt ook namens zijne Echtgenoote, zijn hartelijken dank voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, bij het overlijden van zijne Behuwd Moeder Mevrouw *C. G. Roland Holst* geb. *de Koning*, ontvangen. J. C. VAN BEMMELEN.
HAARLEM, 17 Maart 1853.

, Degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen Vrouwe J. H. BRICHEAU, Wede. Mr. *C. W. Cremer*, op den 21sten Februarij j.l. te Maarssen overleden, worden verzocht daarvan ten eerste aangifte of betaling te doen aan Mr. C. H. CREMER qq., te Maarssen.

, KENNISGEVING

betrekkelijk de opening der Lessen aan de Koninklijke hoogere Inrigting voor Landbouw te *Poppelsdorf*, bij *Bonn*, gedurende den Zomer van 1853.

De Wetenschappelijke Lessen aan de Hoogere Landbouwkundige Inrigting te Poppelsdorf beginnen, voor het aanstaande zomer-halfjaar op den 11den April, te gelijk met de Voorlezingen van de Akademie te Bonn, met welke de Inrigting in naauw verband staat en welker rijke Kabinetten tot haar gebruik geopend zijn.

Het gewigtige middel ter bevordering van den Landbouw, de Droogmaking van den grond door middel van buizen (drains) maakt reeds een gedeelte van het Onderwijs uit en is men juist bezig, om hetzelve toe te passen op de Bouwlanden, tot de Inrigting behoorende.

Zij, die wenschen in deze Inrigting opgenomen te worden, gelieven zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven om nadere inlichting te wenden aan den ondergeteekenden Directeur.

Het honorarium voor den twee-jarigen cursus bedraagt 100 R. Pr. Crt.
De Koninklijke Directeur
der Hoogere Landbouwk. Inrigting
Landes Oeconomie Rath
J. WEYHE.

, Ope een Burgerschool verlangt men zoo spoedig mogelijk: Een tweeden ONDERMEESTER, grondig bekend met de leerwijze van *Prinsen* en van de H. G. Bedrevenheid in de Zang- en Teekenkunde zal tot aanbeveling dienen. Adres *franco*, Lett. Q., aan den Boekhandelaar J. DE ROOY, te Delft.

, Men verlangt op een Instituut te 's Gravenhage, tegen 1o. Mei aanstaande of vroeger: een SECONDANT, van de Prot. Godsd., bezittende den 3den Rang, en in staat, om de Beginselen der Fransche Taal te onderwijzen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter N., bij den Boekverk. J. ANDRIESSEN JR., te 's Gravenhage.

, A. KLUIT AZN., Apotheker te Dordrecht, vraagt een BEDIENDE, tegen Mei of vroeger.

, Men vraagt voor een JONGELING, P. G., oud 23 jaren, gelegenheid in eene *Fabriek* of *Trafiek*, om zich in zoodanige Zaak te bekwamen, zoodanige echter zullen slechts in aanmerking komen, waar gelegenheid bestaat om zich in die Zaak later te associëren, of wel die over te nemen. Men kan van eene stipte geheimhouding verzekerd zijn. Adres, *franco*, onder Lett. B., bij S. ALTER, Boekh. Lijnmarkt te Utrecht.

, In eene der voornaamste Steden van Noord-Holland, kan tegen 1. April e. k., in eene *Tabaks-* en *Kruideniers-Affaire*, een LEERLING, tegen een matig Kostgeld, of wel een BEDIENDE, eenigzins met het vak bekend en van de Protestantsche Godsdienst, geplaatst worden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar.

, Men verlangt op een gunstig gelegen Dorp, eene JUFVROUW van de P. G., bekwaam tot het geven van grondig onderwijs in de Hollandsche en Fransche Talen, aan twee *Meisjes* van 7 en 9 jaren, en om verder het toezigt ook op zich te nemen over jongere Kinderen: bij voorkeur iemand, welke vroeger in dergelijke betrekking werkzaam is geweest, en daarvan goede Bewijzen kan overleggen. Adres, *franco*, onder Lett. S., bij H. KOSTER, Boekverkooper der Koninklijke Akademie te Delft.

, In de Provincie Gelderland, wordt tegen 1o. Mei als Gouvernante bij twee Meisjes, waarvan het oudste is 11 jaren, eene DAME gevraagd, van de P. G., in staat om de Holl., Fransche en Eng. Talen grondig te onderwijzen, en vooral in de Fransche Taal eene goede en vlugge uitspraak bezittende. Behalve in al hetgeen tot eene goede Opvoeding behoord, wordt nog de kennis verlangd in het Onderwijzen der Piano. Brieven *franco*, onder Letter N., bij de Boekhandelaren A. MONGERS EN ZOON, te Doesborgh.

, Eene fatsoenlijke JONGE DOCHTER, reeds eenigzins met een Winkel bekend, van de Protest. Godsdienst, zag zich gaarne tot behulp in een Winkel of in eene Huishouding geplaatst. Op eene fatsoenlijke behandeling zal meer gelet worden, dan op groot salaris. Brieven *franco*, Lett. A., bij den Boekhandelaar FAASSEN te Tiel.

, Tegen 1 Mei 1853 wordt bij een Heer alleen gevraagd: Eene DIENSTBODE, van middelbare ouderdom, bekwaam om alleen hetgeen in de Huishouding vereischt wordt, waar te nemen. Adres *franco*, onder Letter O., aan de Boekhandelaren SCHREUDER en VAN BAAK te Leyden.

, In een klein Huisgezin, op een Noord-Hollandsch Dorp nabij Amsterdam, wordt met primo Mei eene DIENSTBODE gevraagd, bekwaam en gewillig, om het gewone Kook- en Huiswerk te verrigten, onder medewerking en toezigt van eene Huisgenoote. Het loon is 60 Gulden. Met *franco* Briefjes onder Letters C. M., adresseren zich alleen de hiertoe bevoegden, bij den Boekhandelaar FREDERIK MULLER, Heerengracht bij de Oude Spiegelstraat te Amsterdam.

***,* TE ROTTERDAM WORDT GEVRAAGD TEGEN 1o MEI**

aanstaande in eene deftige Familie: Eene in haar vak allezins bekwame

KEUKENMEID,

met een Fornuis kunnende omgaan, tegen ƒ 80 Loon alsmede eene bekwame

WERKMEID,

tegen ƒ 70 Loon, beide van de P. G. Alleen degenen welke van goede getuigen voorzien zijn, komen in aanmerking. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letters A. A., bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

, Tegen eene goede Huur, wordt op een Buitengoed in de nabijheid van 's Hertogenbosch, met 1o. Mei aanstaande gevraagd: Eene bekwame 2de MEID, welke ook het Stoppen en Mazen volkomen verstaat, van middelmatigen leeftijd, onbesproken gedrag, trouw en eerlijk groote zindelijkheid, en welke deswegens de meest voldoende getuigenissen kan overleggen. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, bij E. LION en ZONEN, te 's Hertogenbosch.

, Heeren *Dijkgraven en Waarschappen van* DREGTERLAND, zullen in bijzijn van Heeren Hoofd-Ingelanden van West-Friesland, op Dingsdag den 5den April 1853, des morgens ten elf ure, ten Huize van *F. Orth*, Logementhouder in *de Doelen* te Hoorn, bij opbod aan den eerstmijnenden Aanbesteden:

Het verbeteren van eenige Percelen STEENEN-GLOOIJING WERKEN; mitsgaders het op sommige plaatsen verhoogen en verbreeden van de DIJKSKRUINEN, alles aan de Dregterlandsche Zeewaterkeerende Dijken: met de leverantie van de daartoe benoodigde Materialen van Rijshout, Klei, Aarde, Brik- en Keisteen.

De Conditiën en de Bestekken van bovengenoemde Werken, zullen veertien dagen vóór de Besteding ter lezing liggen: te Hoorn, in het Logement *de Doelen*: te Enkhuizen, in *het Hof van Holland*; te Medemblik, in *de Valk* en te Hoog-Carspel, in *het Medemblikker Tolhuis*.

Voor de Besteding zal door de Opzigters van Dregterland, in persoon aan de gegadigden, die zulks zoude mogen verlangen, nadere aanwijzing van de Werken worden gedaan, als: Aan den Noorderdijk op Woensdag den 30sten Maart 1853, te beginnen in No. 21: aan den Zuiderdijk op Donderdag den 31sten Maart 1853, te beginnen in No. 9, en aan den Westerdijk op Vrijdag den 1sten April 1853, te beginnen aan dien Dijk, in No. 15.

, *Het Dijk- en Polderbestuur van* ASPEREN, is voornemens publiek te Besteden, op Vrijdag den 8sten April 1853, des voormiddags om elf ure, ten Raadhuize te Asperen: Het leveren van vijf Honderd Kubieke Ellen GEWASSCHEN GRIND, aan te voeren aan den Lingedijk aldaar.

, *Directeuren der Maatschappij tot Ontginning en het in het Kultuur brengen van aangekochte Gronden in den* ANNA-PAULOWNA-POLDER, zullen, op Vrijdag den 25sten Maart 1853, des namiddags ten half een ure, in het Logement *de Toelast*, te Alkmaar, publiek, bij inschrijving en opbod, in twee Percelen, aanbesteden:

Het Schieten van eenige nieuwe SLOOTEN, het Opgraven van eenige KAVELSLOOTEN, en het overkruijen en slechten van eenige SCHOTWALLEN, in het oostelijk deel van den *Anna-Paulowna-Polder*.

En

Het geheel Verkavelen en Begreppelen, het Overkruijen en Slechten, en het Bezoden in het westelijk deel van den *Anna-Paulowna-Polder*.

De Bestekken zullen, gedurende 10 dagen, vóór de aanbesteding, op de gebruikelijke Plaatsen ter lezing liggen: kunnende voorts alle verlangde inlichtingen verkregen worden bij den Heer J. L. T. GRONEMAN, aan het Zand, in de Zijpe: bij wien gedurende dien tijd, de Kaarten ter inzage zullen liggen.

FABRIEK VAN BEHANGSELPAPIER
Haarlemmerstraat No. 471,
MAGAZIJN VAN BEHANGSELPAPIEREN, TAPIJTEN EN AMEUBLEMENT-ARTIKELEN,
Nieuwen Rijn, N. 58 te LEYDEN.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijn Magazijn een ruim en smaakvol assortement aanbied, tot de minstmogelijke doch vastgestelde prijzen: inzonderheid in de BEHANGSELPAPIEREN, waaronder voorkomen *ordinaire* Soorten van 15 ct. per rol en hooger, en *gesatineerde* van af 40 ct. in fraaije dessins, tot ƒ 3 à ƒ 5. in de fijnste qualiteiten op Zilver, met verguld en velouté gestoffeerd, welke Papieren op mijne FABRIEK zijn gemaakt, meerendeels volgens het genre door de voornaamste Fransche Huizen voor dit jaar aangewezen.

12 *Maart* 1853. J. VAN DEN BERG.

, Men verlangt voor twee Dames te Haarlem, buiten de Stad, doch op geen grooter afstand dan van 5 à 10 minuten, voor het Zomer-saisoen: Twee à drie GEMEUBILEERDE KAMERS, liefst in den Kost en met Bediening. Adres onder Letters W. D., bij den Boekverkooper VAN VARELEN.

***,* Te HUUR met 1o. Mei 1853.**

De BUITENPLAATS *ROTSOORD*, voor *Zomer* en *Winterverblijf* uitmuntend geschikt, met STAL en KOETSHUIS, zeer aangenaam gelegen te Utrecht aan den Vaartschen Rijn. Op *franco* aanvragen inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris H. DUYFJES, te Utrecht.

***,* TE HUUR,**

om 1o. Mei 1853 te aanvaarden: Een HEEREN-HUIS met Tuin, staande te Lith, Provincie Noord-Brabant, nabij de Hervormde en niet ver van de R. C. Kerk; voorzien van 3 Benedenkamers, kleine Kamer, groote Keuken, Kelder, Zolder met Meidenkamer en verder gerief; huurprijs ƒ 120- 's jaars. Informatien zijn te erlangen bij den Notaris FRIJLINCK, te Lith. Brieven *franco*.

, Met Mei a. s. te HUUR: een net fatsoenlijk BURGERWONINGJE, bestaande in twee Kamers, waarvan eene behangen en gestukadoord, en beide van Stookplaatsen voorzien, Keukentje met Welwaterpomp, enz., voorts Droog- en Turfzolder, en Kelder, voor de Woning een Bloementuintje zijnde deze Woning zeer geschikt voor een paar Dames, daar dezelve onder één Dak is, met die des Eigenaars, doch geheel vrij en op zich zelven, zeer vrolijk gelegen aan den Straatweg even buiten het Dorp Warnsveld, op ¼ uur afstand van Zutphen. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter G., bij den Boekhandelaar W. J. G. STARINK, te Zutphen.

*** Te HUUR of te KOOP: Een dubbeld WOONHUIS, bestaande uit elf Kamers, waarvan drie beneden en Suite, en boven twee, verder twee Keukens, vier Kelders, ruime Zolders en Bergplaats, gelegen aan het Martplein, in de Kom van het Dorp Brummen, des verkiezende ook gedeeltelijk. Adres, *franco*, Lett. C., aan den Boekbinder JOHs. TER HAAR, te Brummen.

De Boek- en Kunsthandelaar J. RITSEMA, te Haarlem, zal Dingsdag 22 en Woensdag 23 Maart 1853, ten 10 ure, in *het Hof van Holland*, publiek verkoopen: Eene fraaije Verzameling Pleister en Plastieke BEELDEN, VAZEN, CONSOLES, GEDIERTEN, BUSTES, STUKKEN VAN STUDIE, enz., Antiek en Modern, alles vervaardigd naar de beroemdste Beeldhouwers, waaronder eene partij *gebronsd*, naar den laatsten Smaak. Alles te bezigtigen Zaturdag 19 en Maandag 21 Maart 1853 van 10 tot 1 en van 3 tot 6 ure.

PARTIJEN,

ter bijvoeging voor de aanstaande Boekverkooping, worden nog tot den 26sten Maart 1853 aangenomen.

*** Het BUITENVERBLIJF, ENZ., te Oosterbeek, bij Arnhem, omschreven in deze Courant van 2 en 9 Maart ll., is bij de daarvan op 15 dezer plaats gehad hebbende 1e veiling ingezet en gebragt als volgt: 1e. Perceel tot *f* 14000. 2e. Perceel tot *f* 2000. Massa tot *f* 15950. De 2e veiling geschiedt *zonder beraad* en blijft bepaald op 19 Maart 1853, des middags ten 12 ure, ten huize van *J. van Beek*, te Oosterbeek, terwijl meerdere hoogen gesteld, en nadere informatiën verkregen kunnen worden ten Kantore van den Notaris KUYK te Wageningen.

*** De Verkooping van het WOONHUIS en WARMOEZIERS-LAND, te Schoonhoven, aangekondigd tegen Dingsdag den 29sten Maart 1853, is onbepaald **uitgesteld.**

***** VRIJWILLIGE VERKOOPING**

in het *Heeren Logement* aan den Burg, binnen Leyden, van N°. 1: Een kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd HEERENHUIS en ERVE, hebbende 8 Kamers, roijale Marmeren Gang met dito Lambriseringen en Trappen, voorts grooten Tuin, stalling voor vijf Paarden, Koetshuis met Hooizolder en Mestput en verdere Offices, alles aan elkanderen verheeld, staande binnen Leyden aan den Ouden Singel, omtrent de Volmolengracht in Wijk 5 N°. 359 en 359 rood; zullende de Kooper van dit Perceel, de keuze hebben het naast belendende Huis, Wijk 5 N°. 358, in koop aantestaan voor *f* 1200.

N°. 2. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, hebbende 6 Kamers en alle noodige Gemakken, staande te Leyden op de Breedestraat tusschen de Dief- en Mooijacobstegen, en uitkomende aan de Langebrug in Wijk 4 N°. 331.

N°. 3. Een ruim, hecht en sterk WOONHUIS met groote verwulfde Kelders, gemetselde Wijnhokken, Pakhuizen en Zolders, waarin sedert onheugelijke jaren de *Wijnkooperij* is uitgeoefend en nog wordt voortgezet, hebbende het Huis drie beneden Kamers, Mangelkamer, Achterhuis met Kamer en Zolder, 3 Bovenkamers en verdere Gemakken, staande te Leyden aan den Rijn, omtrent de Vrouwensteeg in Wijk 6 N°. 53, 53 Rood en 53 A, alsmede nog een groot PAKHUIS, thans gebezigd wordende tot *entrepôt*, achter het voorzegde Perceel op de Haarlemstraat in Wijk 6 N°. 306.

De Kooper van dit Perceel zal de keuze hebben tegen contante betaling, overtenemen alle bij deze Wijnkooperij voorhanden Wijnen, Vaatwerk en Gereedschappen, op taxatie van twee neutrale deskundigen en des verkiezende het schuldboek bij convenientie, bij de verkoopers kunnen aanstaan.

N°. 4. Een aangename TUIN met derzelver Huizing, bij de naakte Sluis buiten de Koepoort der Stad Leyden, onder Soeterwoude.

Alles breeder bij aangeplakte Biljetten omschreven, waarvan de provisionele opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 2den April en de finale gunning op Zaturdag den 9den April 1853, beide des avonds ten 7 ure, terwijl tusschen de veiling en afslag, ten Kantore van den natenoemen Notaris, verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van eene vijfde van iedere verhooging.

De Percelen N°. 1, 2 en 3, zullen kunnen worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags van iedere week, voor de gunning tusschen 11 en 2 ure, mits vooraf bij de bewoners belet vragende, zijnde de Tuin op dezelfde dagen en uren voor een ieder te zien.

De koopers zullen des verkiezende, de helft der Kooppenningen op de Percelen als eerste Hypotheek gevestigd kunnen laten, tegen 4 per Cent en aflossing in twee termijnen, ieder ten bedrage van de helft op 1 Augustus 1854 en 1 Augustus 1855. Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden, alwaar 8 dagen voor de veiling de Condition van verkoop, eigendoms bewijzen en staat der voorhanden Wijnen ter lezing zullen liggen.

***** OPENBARE VERKOOPING**

aan de Schagerbrug in de Zijpe, ten huize van den Kastelein *K. de Goede*, op Woensdag den 23sten Maart 1853, des avonds ten zes ure, van:

1°. Een HUIS, voorzien van STALLING voor Koeijen en Paarden, met SCHUUR en DORSCH, BOET en ERF, staande en gelegen in het Dorp Schagerbrug in de Zijpe, aan de Vaart, Kadastrale Sectie D, N°. 703, groot in oppervlakte 8 Roeden, 50 Ellen.

2°. Vijf Percelen best WEILAND, te zamen groot 6 Bunders, 80 Roeden 70 Ellen, gelegen bij de Schagerbrug in de Zijpe, Polder I, Sectie C, Nos. 480, 481, 482, 483 en 498.

3°. Twee Percelen WEILAND, te zamen groot 2 Bunders, 73 Roeden, 60 Ellen, gelegen als voren, Polder C, Sectie D, Nos. 765 en 766.

4°. Vijf Percelen BOUWLAND, te zamen groot 5 Bunders, 76 Roeden, 90 Ellen, gelegen aan den Lagedijker Schulpweg, Gemeente Schagen, Kadastrale Sectie G, Nos. 58, 113, 114, 115 en 121.

Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris CORNELIS SIEMERS, te Zijpe.

ALS PAASCHGESCHENK wordt bijzonder aanbevolen, het gunstig bekende Werkje van **Dr. L. S. P. MEYBOOM**, uitgegeven bij D. J. HASPELS, te *Nijmegen*, getiteld:

OOK VOOR U STAAT DE WEG TOT GELUK OPEN.

EEN HANDBOEKJE VOOR JONGE LIEDEN,

BIJ HUN INTREDE IN DE WERELD.

Met Staalplaat, gebonden in Linnen Prachtband . . . . à *f* 1,80.

*** De Boekhandelaar **H. FRIJLINK**, te *Amsterdam*, verzond heden aan de Inteekenaren:

DE 18de OF LAATSTE AFLEVERING VAN

Dr. J. HENLE'S ALGEMEENE ONTLEEDKUNDE,

in onze taal overgebragt, onder medewerking van den Schrijver omgewerkt en met aanteekeningen voorzien door

***Dr. C. E. HEYNSIUS* en *Dr. J. ZEEMAN*.**

Van dit Werk zijn nog eenige Exemplaren, *in* 3 *Deelen compleet*, à ***f* 14,80**, alom te bekomen.

Bij gemelde Uitgever ziet mede het licht:

H. SLUYTERS, TIJDREKENKUNDIG SCHOOLBOEK.

Practische Opgaven, ingevolge de Theorie van des Schrijvers **Handboek der Tijdrekenkunde**, die door den Auteur, om den weetlust der Leerlingen op te wekken, aan geschiedkundige feiten verbonden zijn. *Prijs* 30 *Cents*.

*** In de maand April aanstaande, den dag nader te bepalen, zal door de Notarissen A. VAN RIJCKEVORSEL Wz. en JAN VAN DER HOOP JAC. ZN., te Rotterdam, worden geveild: De GEBOUWEN en ERVEN, behoorende tot de ***Aardappel-Meel-Fabriek***, gelegen bij het Dorp Poederoijen, aan de Maas, Provincie Gelderland, met de zich daarin bevindende STOOMMACHINE, van 10 Paardenkracht, hooge drukking, drie STOOMKETELS, DROOGSTOOF, WOONHUIS en verdere FABRIEKMATIGE-INRIGTINGEN.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIJK.

à 4 Cents per Pagina.

à 2 Cents „ „ bij Inteekening.

HET 6de VERVOLG VAN DEN CATALOGUS is heden aan Heeren Correspondenten gezonden en aldaar *gratis* te bekomen; alsmede op *franco* aanvraag bij de Uitgevers DESFOSSEZ en C°., te *'s Gravenhage*, Westeinde, B. 186, ook de Postkantoren nemen Abonnementen aan, en doen bestellingen.

Alle maanden worden 30 à 40 uitgezochte Werken, en in het bijzonder voor het **ONDERWIJS** uitgegeven. De onderneming is bereid, terstond die *Courante* Werken te drukken, die de Heeren **Onderwijzers** mogten verlangen, en die nog niet in den Catalogus, waarin reeds ***1132*** diverse Nummers, in slechts 3½ jaar uitgegeven, voorkomen, gevonden worden.

De Dépôts zijn gevestigd, te Amsterdam, bij de Boekh. *B. Eisendrath*, O. Z. Voorburgwal bij de Halsteeg; *L. Romijn* en *Loman en Reudler*, in de Kalverstraat; te Haarlem, bij *J. F. van Dobben* en den Muziek-Onderwijzer *R. Roosdorp* en voorts in alle Steden van het Rijk en van Belgie.

*** Bij alle soliede Boekhandelaren is de gelegenheid tot **Inteekening** opengesteld, op

HET VAANDEL.

TIJDSCHRIFT VOOR ONDER-OFFICIEREN.

3de JAARGANG.

Dit Tijdschrift bevat Tafereelen uit de Krijgsgeschiedenis, hoofdzakelijk die van het Vaderland en de Koloniën; bovendien als Mengelwerk niet enkel Militaire Verhalen, maar ook andere Bijdragen op het gebied der Letteren, zoowel in Poëzij als in Proza. ***Het Vaandel*** verschijnt in maandelijksche Afleveringen van 60 Pag.; à 30 Cents de Aflevering, onder medewerking van de HH. *J. W. Blanken*, *S. J. van den Bergh*, *G. P. Booms*, *J. P. de Bordes*, Prof. *J. Bosscha*, *J. Brakel*, *E. H. Brouwer*, Mr. *J. H. Burlage*, *C. S. N. van Gennep*, *P. P. van Gorkum*, *J. Goudriaan*, Dr. *A. A. van Heusden*, *G. G. van der Hoeven*, *R. A. Jackson*, *J. C. J. Kempees*, *W. J. Kempers*, *J. F. Klercq*, *W. J. Knoop*, *G. Kuyper Hz.*, *E. van Löben Sels*, *P. F. H. Mascheck*, *L. Mulder*, *P. M. Netscher*, *R. A. L. Pelerin*, *G. H. Schmidt*, *G. J. Stieltjes*, *F. C. J. van Swieten*, Jhr. *J. W. van Sypestein*, *L. van den Tol*, *A. van Wechel*, *A. W. P. Weitzel*, *N. van Willes*, Jhr. *J. P. van der Willige von Schmidt auf Altenstadt* en anderen. *De Uitgever*,

Delft, Maart 1853. N. J. OVERVOORDE.

*** Bij JOH. ROEM te Alkmaar is uitgegeven:

LEVENSBESCHRIJVING

VAN

Dr. CLAUS HARMS,

door hemzelven medegedeeld. Met vergelijkend Portret. Uit het Hoogduitsch vertaald, door Ds. M. COHEN STUART. Prijs . . . . *f* 3,50.

„ *Eene keurige vertaling van een merkwaardig Boek, geschreven door een zeldzaam Man.*"

Jaarb. v. Wetensch. Theologie X 4 *st.*

Behalve in deze Jaarboeken, vindt men gunstige beoordeelingen van dit *veelgezochte* Boek, in *de Nederlander* van 9 April 1852, *de Boekzaal* van Nov. 1852, *de Gron. Courant* van 14 Januarij ll. en *de Recensent* van Maart 1853.

*** Bij W. F. STRAMROOD te Wijk bij Duurstede zien heden van de Pers:

DE ZONDAGSKLOK, naar de Amerikaansche Uitgave, DE DAG DES HEEREN, van ***JOHANNES GOSZNER***. Een Volksboekje tot opwekking van eene Godsdienstige viering van den Zondag. Prijs 40 Cts. en ter verspreiding bij de 25 Exemplaren te gelijk 32½ Cts.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

EEN TWAALFTAL LEERREDENEN,

door S. HOEKSTRA Bz.,

Predikant te Rotterdam.

N°. 1. HET EVANGELIE EENE WEKSTEM UIT DEN SLAAP DER ZONDE, in gr. 8°. à 20 Cts., is in alle Boekwinkels voorhanden.

*** P. H. NOORDENDORP, te 's Gravenhage, debiteerd met toenemend succes:

I. VOLLSTÄNDIGES

Deutsch-Holländisches und Holländisch-Deutches

TASCHENWÖRTERBUCH

NACH

DEN BESTEN QUELLEN BEARBEITET VON

D. BOMHOFF Hzoon.

2 *Theilen* 1 *Band*. *Prijs f* 5,90.

Het is algemeen erkend dat dit Woordenboek de meeste volledigheid aan vereischte beknoptheid paart.

II. VERZEICHNISS

ALLER

DEUTSCHEN SUBSTANTIVE

MIT

GESLECHTSBEZEICHNUNG UND DECLINATION,

BEARBEITET VON

H. HARTMANN.

Dritte sehr vermehrte Auflage. *Preis f* 1,90.

Een onmisbaar Handboek voor allen die zich de Duitsche Taal eigen willen maken.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is gedrukt en op aanvrage verkrijgbaar gesteld:

FEESTKLANKEN

EN

LIJDENSTOONEN,

DOOR

ELIZE,

SCHRIJFSTER VAN „HERMINE."

In rooden en blaauwen Prachtband . . . . . . à *f* 1,—.

Ingenaaid in gedrukten Omslag . . . . à „ —,70 c.

De vele koopers van des Schrijfsters beroemde werk **HERMINE**, zullen het bovenstaande **FEESTBOEKJE** zeker met graagte ontvangen. Formaat en band is daartoe opzettelijk gelijkvormig gemaakt aan den *tweeden*, *goedkoopen druk* van **HERMINE**, waarvan de aanzienlijke oplage nagenoeg weder is uitverkocht.

*** Bij H. HÖVEKER, te Amsterdam, is uitgegeven:

GESCHENK bij het afleggen der Geloofsbelijdenis, ter gedurende herinnering van die hoogst gewigtige plegtigheid. Het Hoogduitsch gevolgd door T. M. LOOMAN. In linnen gebonden, verguld op snede 75 Cts.: 25 Exemplaren ingenaaid *f* 8,—.

GAUTHIER, Godsdienstige overdenkingen bij de Nachtmaalsviering. Uit Fransch door T. M. LOOMAN. 60 Cts.

DE NATUUR en het gewigt eener echte Geloofsbelijdenis. 30 Cts.

J. H. GRANDPIERRE, de Gids der geloovigen aan de Tafel des Heeren. *f* 1,20.

J. L. EWALD, de godvruchtige Avondmaalganger. Derde druk. *f* 1,40.

CALLENBACH, twee Leerredenen voor en na de Nachtmaalsviering. 60 Cts.

ZAMENSPRAAK over des Heeren Avondmaal. 30 Cts.

LUSSING, Handleiding tot regt verstand en gebruik van 's Heeren H. Avondmaal. Tweede druk. 80 Cts.

HERMES, Overpeinzingen en Gebeden voor godvruchtige Avondmaalgangers. *f* 1,20.

PILET JOLY, eenige besturingen om zich tot de Tafel des Heeren te begeven. 15 Cents, 25 Exemplaren *f* 3,—.

*** Bij A. HOOGENBOOM, Schoolboekhandelaar te Amsterdam, ziet het licht:

DIRK SLUITER, FRANSCHE VERTAALOEFENINGEN VOOR EERST BEGINNENDEN, *om hen op eene gemakkelijke wijze het Fransch te leeren verstaan*. (112 Pag.) à . . . . *f* 0,30.

Dit Werkje is naar de zeer doelmatige leerwijze van *Mumutiusen Ahn.* ingerigt, en door deskundige als uitnemend geschikt geoordeeld, om jeugdige leerlingen in handen te geven, ten einde hen op eene zeer vatbare wijze met de grondbeginselen der Fransche Taal bekend te maken, en hen die spoedig te leeren verstaan.

De Prijs is zeer laag gesteld.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te Schoonhoven is uitgegeven en alom, op aanvrage, verkrijgbaar gesteld:

HANDBOEK

voor de

KANTONGEREGTEN,

door

Mr. J. G. DE WIT HAMER.

Kantonregter te Oostburg.

Prijs *f* 6,85.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.